

Πληθυσμός της Ελλάδας έως το 2040

Πρόβλεψη έως και το 2040 για τον πληθυσμό, καθώς επίσης και που έπρεπε να βρίσκεται πραγματικά ο πληθυσμός της Ελλάδας.

Ο κίνδυνος της γήρανσης του πληθυσμού είναι ορατός, καθώς ήδη το ποσοστό των ηλικιωμένων είναι πολύ μεγάλο. Στα μεγάλα αστικά κέντρα το πρόβλημα είναι εντονότερο. Το μοντέλο της οικογένειας σήμερα είναι διαφοροποιημένο με εκείνο στο παρελθόν, προσαρμοσμένο στα νέα κοινωνικοπολιτικά δεδομένα, αλλά και στο σύγχρονο τρόπο ζωής.

Η άλλοτε πατριαρχική οικογένεια έχει παρέλθει προ πολλού και τη θέση της έχει πάρει το μοντέλο της πυρηνικής οικογένειας με ένα ή δύο παιδιά, ενώ οι αποφάσεις σε σχέση με το παλιότερο μοντέλο οικογένειας λαμβάνονται και από τους δύο γονείς. Οι περισσότερες γυναίκες σήμερα, εξασφαλίζουν πρώτα την επαγγελματική τους σταδιοδρομία, την οικονομική τους άνεση και γενικότερα τη λευθερία των κινήσεών τους.

Στην πραγματικότητα όμως αυτό είναι πλασματικό, καθώς όσο περισσότερο εργάζεται η γυναίκα ή αναλαμβάνει υψηλά καθήκοντα τόσο λιγότερο αποφασίζει να κάνει παιδί ή παιδιά. Αυτό όμως οφείλεται και στο κόστος που θα είχε για τη γυναίκα μια ενδεχόμενη απόφαση να αφήσει την εργασία της.

Από την άλλη πλευρά ο αντρικός ρόλος έχει επίσης διαφοροποιηθεί στο πέρασμα του χρόνου. Και πως να ήταν διαφορετικά, αφού ο σύγχρονος πατέρας είναι και σκληρά εργαζόμενος με αποτέλεσμα να λείπει πάρα πολλές ώρες από το σπίτι, αλλά και αυτές που είναι εκεί να είναι κουρασμένος. Η αυξημένη ανεργία από την άλλη εμποδίζει τους άντρες να φτάσουν εύκολα στην απόφαση του γάμου ή να παντρευτούν πολύ νέοι. Οι άντρες δίνουν προτεραιότητα στην επαγγελματική σταδιοδρομία τους, ώστε να μπορέσουν αργότερα να εξασφαλίσουν την οικογένεια τους.

Πέρα από τα οικονομικά δεδομένα που αποτελούν ένα απαγορευτικό πλαίσιο, υπάρχει και η κρίση που διέπονται οι ανθρώπινες σχέσεις, επηρεασμένες από την πολυπλοκότητα της εποχής. Το αποτέλεσμα, είναι η αύξηση των διαζυγίων στη χώρα μας, η οποία μάλιστα έχει σημειώσει κατακόρυφη άνοδο.

Ένας ακόμα παράγοντας που τα ζευγάρια δεν προχωρούν στην απόκτηση περισσότερων παιδιών, είναι ο υπέρμετρος καταναλωτισμός που «επιβάλλει» ο σύγχρονος τρόπος ζωής. Οι τάσεις της εποχής και η τηλεόραση έχουν πειθαναγκάσει στη συνεχή κατανάλωση πολλών αγαθών -πολλές φορές μη απαραίτητων- με αποτέλεσμα επιπτώσεις στον οικιακό προϋπολογισμό. Και σ' αυτό το σημείο δεν μπορούμε να παραβλέψουμε το κόστος της γέννησης ενός παιδιού που σήμερα για πολλές οικογένειες δυστυχώς είναι απαγορευτικό.

Έπειτα δεν πρέπει να παραβλέψουμε ότι στις γυναίκες μετά την ηλικία των 25 υπάρχει μια σταδιακή φθίνουσα πορεία, όσον αφορά την αναπαραγωγική τους ικανότητα και η αλήθεια είναι ότι σήμερα οι γυναίκες αποφασίζουν να κάνουν παιδί σε -μερικές φορές πολύ- μεγαλύτερη ηλικία από αυτή των 25. Αποκαθίστανται επαγγελματικά και μετά τεκνοποιούν. Στο ίδιο πλαίσιο μπαίνουν και οι εκτρώσεις, καθώς μεγάλο ποσοστό γυναικών αποφεύγει τα αντισυλληπτικά χάπια με αποτέλεσμα μια ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη. Αυτό είναι και σχετικά συχνό φαινόμενο σε γυναίκες πολύ μικρής ηλικίας που λόγω έλλειψης σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, αλλά και ανωριμότητας της ηλικίας με αποτέλεσμα να μείνουν έγκυες και μετά να καταφεύγουν σε εκτρώσεις. Μην ξεχνάμε άλλωστε πως η Ελλάδα είναι μία από τις χώρες με τις περισσότερες εκτρώσεις στην ΕΕ -περισσότερες από 300.000 ετησίως.

Μια άλλη αιτία υπογεννητικότητας είναι η ρύπανση της ατμόσφαιρας με αρνητικά αποτελέσματα στη γονιμότητα του άντρα, καθώς μειώνονται τα σπερματοζώαρια του. Ενώ άλλος ένας λόγος που μπορούμε να αναφέρουμε είναι η έντονη μετανάστευση των Ελλήνων κατά τις δεκαετίες του 1950-1970, ενώ το φαινόμενο αυτό αρχίζει να γίνεται και πάλι έντονο από το 2010 και μετά όπου περίπου 500.000 μορφωμένοι κυρίως Έλληνες έχουν φύγει στο εξωτερικό.

Στον παρακάτω πίνακα, έχω υπολογίσει την ισορροπία του πληθυσμού έχοντας λάβει υπόψη την ετήσια αύξηση του παγκόσμιου πληθυσμού (τις τελευταίες δεκαετίες περίπου 1,3%, ενώ τις προηγούμενες δεκαετίες από 1,4-1,8%).

Έτος	Πληθυσμός της Ελλάδας	Που έπρεπε να βρίσκεται ο πληθυσμός
1928	6,21	5,761
1938	7,122	6,954
1948	7,5	8,394

1958	8,173	10,132
1968	8,741	12,231
1978	9,395	14,764
1988	10,037	17,684
1998	10,835	20,584
2008	11,237	23,701
2018	10,898	25,755

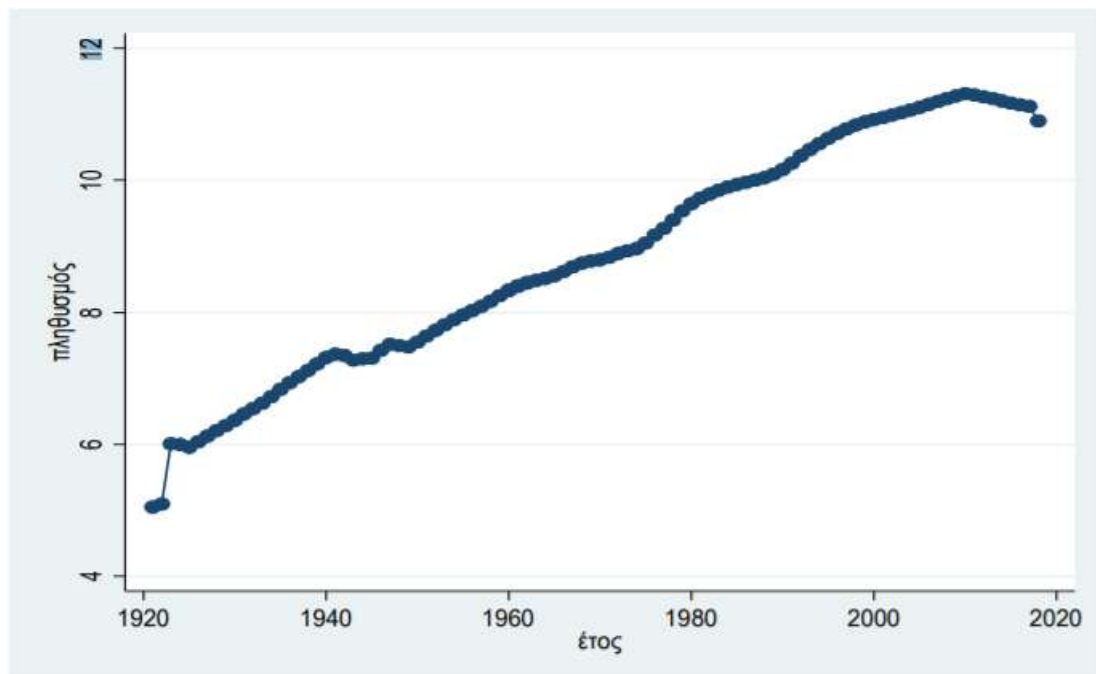
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

τιμές σε εκατ. κατοίκους

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα, ο πληθυσμός της Ελλάδας θα έπρεπε το έτος 2018 να βρίσκεται στα 25,755 εκατ. κατοίκους ,αλλά δυστυχώς ο πληθυσμός βρίσκεται κάτω από τα 11 εκατ. Αυτό σημαίνει πως ο πληθυσμός βρίσκεται $10,898 - 25,755 = -14,857$ εκατ. κάτοικοι χαμηλότερα από ό,τι πρέπει. Δηλαδή έπρεπε να υπάρχει ακόμα ένας πληθυσμός 1,48 φορές περισσότερος από ό,τι είναι τώρα .

Έχει υπολογιστεί με βάσει περίπου τη μέση παγκόσμια αύξηση (1,3%) από την δεκαετία του 1990 και μετά, και (1,4-1,8%) από τη δεκαετία του 1920 έως και τη δεκαετία του 1990. Στην πραγματικότητα βέβαια ο πληθυσμός έπρεπε να είναι παραπάνω, επειδή έχω υπολογίσει χαμηλότερη αύξηση από ό,τι πρέπει.

Διάγραμμα πληθυσμού (1921-2018)

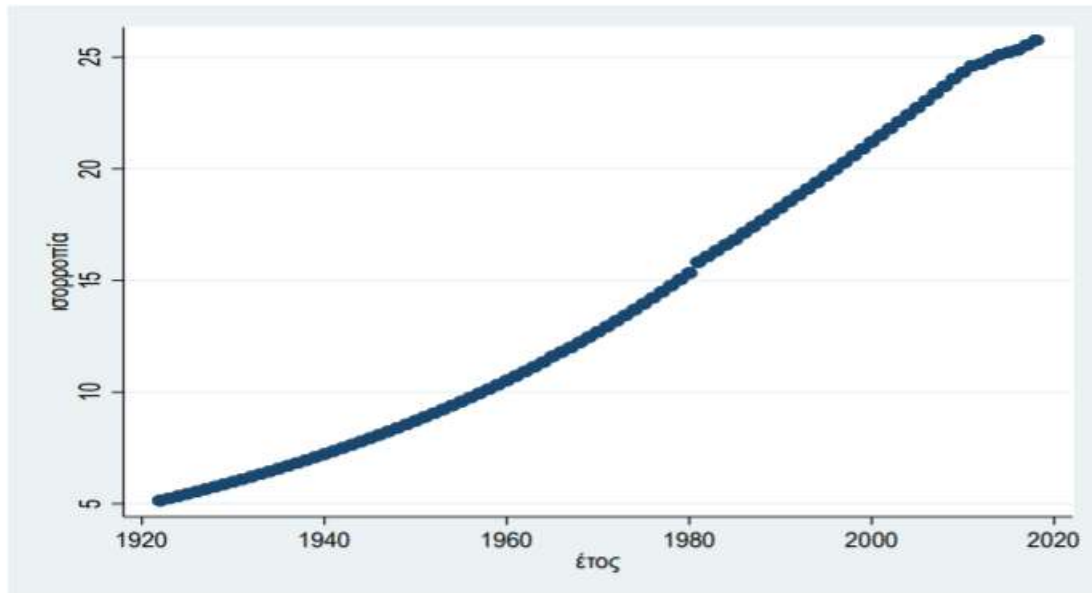

Διάγραμμα: Stata software

Στο παραπάνω διάγραμμα, παρατηρούμε την αύξηση του πληθυσμού από το 1921-2018. Ενώ ο πληθυσμός αυξάνεται ταχύτατα,

από το 2010 και μετά παρατηρείται μία σταδιακή μείωση. Δυστυχώς η κατάσταση είναι μη αναστρέψιμη, αφού δεν υπάρχει περίπτωση να δοθούν κίνητρα για ανάσχεση αυτού του φαινομένου (ένας από τους λόγους της αθρόας εισόδου παράνομων μεταναστών, ώστε να αλλοιωθεί ο πληθυσμός χωρίς αύξηση των γεννήσεων από τους Έλληνες).

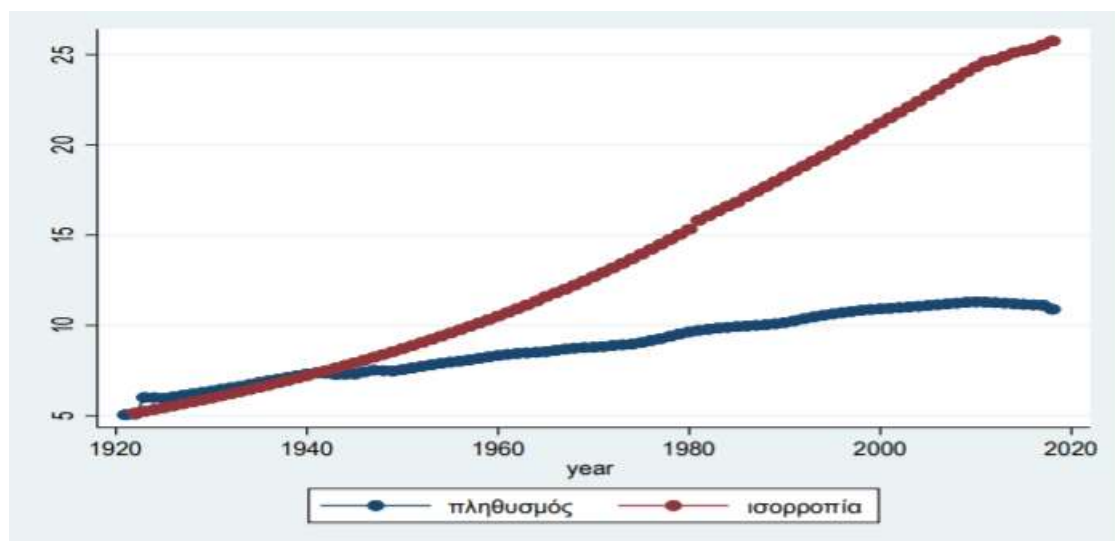
Διάγραμμα ισορροπίας (1921-2018)

Διάγραμμα: Stata software

Στο παραπάνω διάγραμμα, βλέπουμε ότι ο πληθυσμός έπρεπε να αυξάνεται γρηγορότερα και πιο ομοιόμορφα σε σύγκριση με το πιο παραπάνω διάγραμμα.

Διάγραμμα πληθυσμού - ισορροπίας πληθυσμού

Διάγραμμα: Stata software

Στο παραπάνω διάγραμμα, έχουμε βάλει τον πληθυσμό και το που έπρεπε να βρίσκεται πραγματικά ο πληθυσμός. Φαίνεται από το

διάγραμμα πως ο πληθυσμός αυξανόταν ταχύτατα έως και τις αρχές της δεκαετίας του 1940 (πιθανότατα λόγω των περίπου 1,1 εκατ. ορθοδόξων Ελλήνων που ήρθαν με την ανταλλαγή των πληθυσμών από την Μικρά Ασία και τον Πόντο). Φαίνεται άλλωστε, επειδή η γραμμή του πληθυσμού βρίσκεται πάνω από τη γραμμή που έπρεπε να βρίσκεται ο πληθυσμός.

Από τη δεκαετία του 1940 και μετά, όμως, λόγω του δεύτερου ευρωπαϊκού πολέμου και λόγω του εμφυλίου, ο πληθυσμός αρχίζει και μειώνεται. Από τη δεκαετία του 1950 (λόγω μετανάστευσης) και μετά, η ψαλίδα ανοίγει σταδιακά, ενώ από τη δεκαετία του 1980 η διαφορά αυτή είναι ακόμα πιο έντονη.

Αυτό που παρατηρούμε είναι ότι ο πληθυσμός αυξάνεται από το 1940 και μετά ελάχιστα, όπως φαίνεται από τη γραμμή η οποία είναι σχεδόν ευθεία, ενώ αν αυξανόταν έστω με τον ρυθμό του παγκόσμιου πληθυσμού ή λίγο χαμηλότερα, θα έπρεπε να είναι ανοδική.

Πρόβλεψη πληθυσμού από το έτος 2019 έως και το 2040

Για να κάνω την πρόβλεψη έκανα όλους τους ελέγχους που χρειάζεται όπως έλεγχο μοναδιαίας ρίζας, κανονικότητα, ομοσκεδαστικότητα κλπ. Για οικονομία χώρου δεν θα αναφέρω τα αποτελέσματα των ελέγχων.

Έτος	Πρόβλεψη πληθυσμού	Πρόβλεψη ισορροπίας
2019	10,83	26,064
2025	10,433	27,899
2030	10,114	29,718
2035	9,504	31,382
2040	9,104	32,851

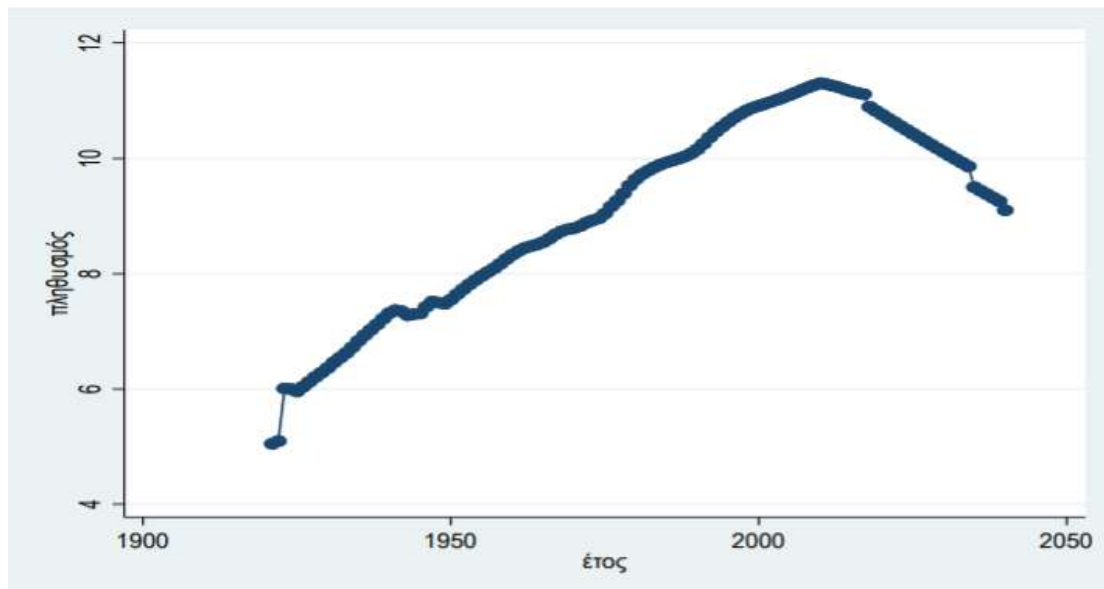
Τιμές σε εκατ. κατοίκους

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα της πρόβλεψης, ο πληθυσμός ενδέχεται να φτάσει περίπου τα 9 εκατ. το 2040, ενώ κανονικά θα έπρεπε να φτάσει λίγο πάνω από τα 32 εκατ.!!!!!!

Αυτό που πρέπει να πω είναι ότι για την πρόβλεψη, δεν έχω βάλει τη μεταβολή της παγκόσμιας αύξησης του πληθυσμού που ισχύει

τώρα (1,3%), αλλά χαμηλότερα (περίπου 1,1% έως και το 2030 και από εκεί και μετά έβαλα 1% έως και το 2040). Αν για την πρόβλεψη βάλω την παγκόσμια μεταβολή που ισχύει τώρα (1,3%), εννοείται πως ο πληθυσμός θα έπρεπε να βρίσκεται παραπάνω, τουλάχιστον κατά 2,5 εκατ. κατοίκους και να φτάσει σχεδόν στα 35 εκατ.!!!!!!!!!!!!

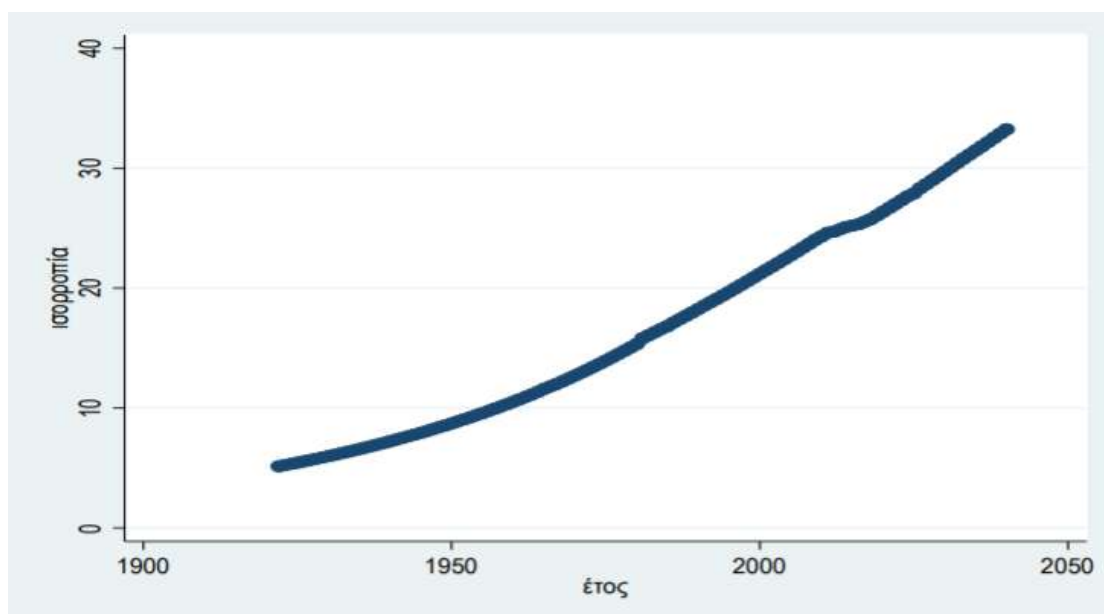
Διάγραμμα πληθυσμού έως το 2040

Διάγραμμα: Stata software

Σε αυτό το διάγραμμα της πρόβλεψης, βλέπουμε ότι ο πληθυσμός θα αρχίσει να μειώνεται ταχύτατα από το 2019 και μετά, ενώ όσο πλησιάζει στο 2040 θα επιταχύνετε η μείωση. Δηλαδή όσο περνάει ο χρόνος, όλο και λιγότερα παιδιά θα γεννιούνται.

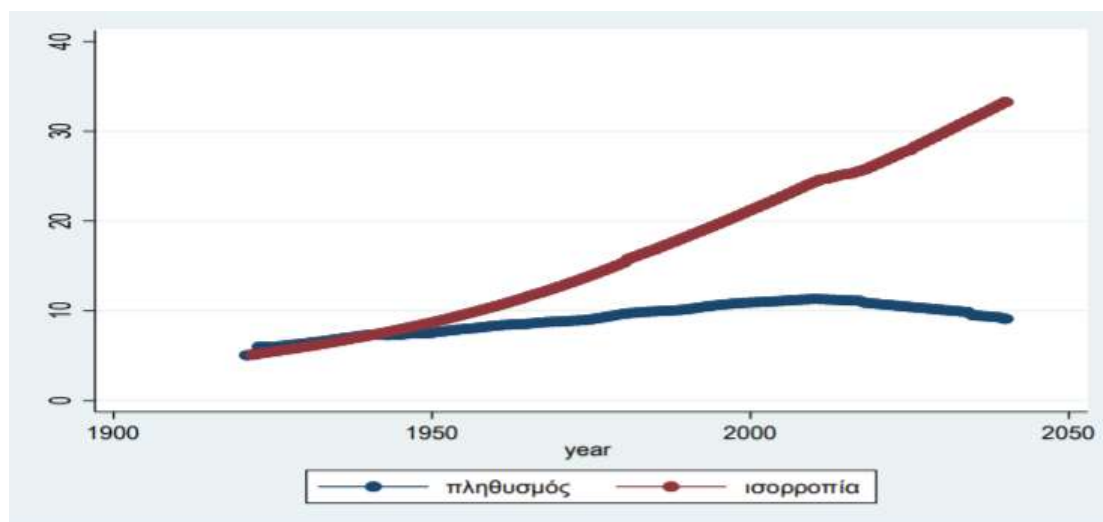
Διάγραμμα ισορροπίας έως το 2040

Διάγραμμα: Stata software

Ενώ αντίθετα, το παραπάνω διάγραμμα, δείχνει πως έπρεπε να κινείται μέσα στο χρόνο ο πληθυσμός. Παρατηρούμε ότι η αύξηση του πληθυσμού αν γινόταν όπως έπρεπε, θα έπρεπε να είναι ομοιόμορφη όπως φαίνεται στο παραπάνω διάγραμμα. Θα ίσχυε αν η αύξηση ήταν όση θα είναι η παγκόσμια αύξηση ή κοντά σε αυτήν .

Διάγραμμα πληθυσμού και ισορροπίας της Ελλάδας από το 1921-2040

Στα παραπάνω διαγράμματα, έχοντας βάλει και τις δύο γραμμές μαζί με την πρόβλεψη, βλέπουμε ότι η διαφορά μεταξύ πληθυσμού και το που έπρεπε να βρίσκεται ο πληθυσμός, όσο περνάει ο χρόνος. Όσο πλησιάζουμε στο 2040 η διαφορά αυτή θα διευρύνεται, αφού ο πληθυσμός θα μειώνεται ταχύτατα, ενώ η αύξηση που έπρεπε να υπάρχει, θα αυξάνεται σταθερά.

Από την παραπάνω μελέτη που έχω κάνει παρατηρούμε ότι η Ελλάδα από την δεκαετία του 1940 και μετά έχει σοβαρότατο πρόβλημα γεννήσεων, ενώ το πρόβλημα αυτό έχει επιδεινωθεί τις τελευταίες δεκαετίες. Τη σημερινή εποχή, η Ελλάδα κατέχει την Τρίτη θέση στις εκτρώσεις (300.000) στην Ευρωπαϊκή Ένωση και μία από τις χαμηλότερες θέσεις στις γεννήσεις ανά οικογένεια, 1,29 παιδιά, η οποία είναι και μία από τις χαμηλότερες παγκοσμίως.

Γεώργιος Εμμ. Καβρός
Οικονομολόγος

Ηράκλειο Κρήτης

Predictive and forecasting analytics

info@Cretanalysis.gr